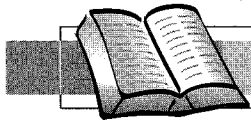

De Saambinder

KERKELIJK WEEKBLAD DER GEREFORMEERDE GEMEENTEN

Meditatie

Mijn raad zal bestaan

'Gij zult mij leiden door Uw raad'.
Psalm 73:24a.

Zagen we de vorige keer dat de Heere op hun weg door dit leven Zijn volk leidt naar Zijn en niet naar hun raad, datzelfde geldt ook van de geestelijke weg die Gods volk moet bewandelen. Ook daarin zal de Heere doen hetgeen Hem behaagt en Zijn wil en raad volbrengen. God maakt Zijn volk zalig zo Hij het wil en niet zo ze het zelf willen. De Heere zoekt boven alle dingen de eer van Zijn Naam en de verheerlijking van Zijn Goddelijke deugden. Maar helaas zoekt Zijn volk zo dikwijls andere dingen. Ze willen gezaligd worden door hun eigen weg, op de van henzelf verkozen wijze en tot het van hen begeerde doel en zo zal het nu juist niet kunnen. Dat moest Asaf leren en zal ook Gods volk moeten leren en dikwijls zijn hier diepe en smartelijke wegen voor nodig. O, wat is ontdekking en onderwijs des Geestes dan toch noodzakelijk en onmisbaar. Zo is 't bij de aanvang, bij de voortgang en tot het einde toe.

Als we op het begin letten, wat blijkt dan spoedig dat een zondaar die door God in 't hart is gegrepen, zalig wil worden door zijn eigen weg en met eigen middelen. Door God tot inkeer gebracht en stilgezet, ja, er aan ontdekt dat het zo niet goed gaat, gaat hij proberen daar verandering in te brengen. Hij gaat aan 't werk uit alle macht en met alle kracht en is er nog zo ver van zich over te geven om uit genade gezaligd te worden. We willen zalig worden door de weg van een verbroken werkverbond, door eigen

werk, eigen verdienste en eigen middelen. We zijn niet alleen blind voor de weg der zaligheid die God heeft gebaad in Christus Jezus, maar er ook afkerig van. We zijn zo vol verwachting van onszelf en wat is 't nodig dat al die verwachting de bodem wordt ingeslagen. We moeten uit onszelf en eigen werk worden gezet. Het ongenoegzame, verkeerde en zondige van al die eigen middelen moeten we eens gaan beseffen. Het onmogelijke van onze kant om God Zijn rantsoen te geven. We moeten vatbaar gemaakt worden voor de verheerlijking van Jezus' werk in onze harten. En toch... als het de Heere behaagt dit te doen, denken we dat het niet goed gaat. Maar wat is het dan toch een voorrecht dat God op onze wil en raad geen acht slaat, maar Zijn wil en welbehagen volbrengt. Hij ontdekt en overtuigt, stelt de zonden en de schuld voor ogen, laat de wet op ons aanvallen in al haar scherpste en verklaart Zich als een heilig en rechtvaardig Rechter en als een God Die de schuldige niet onschuldig houdt. De Heere wil ons daar hebben waar we niet alleen alle verwachting van onszelf en eigen middelen prijsgeven, maar waar we ook bereid zijn ons op Gods wijze en naar Zijn raad te laten zaligen. Wij zouden er in willen blijven staan de zonden te belijden, maar we moeten daar eens komen waar we ook de straf gaan billijken en aanvaarden. 't Moet eens worden met David: 'k Erken mijn schuld, die U tot straf bewoog; Uw doen is rein, Uw

vonnis gans rechtvaardig'. Hier willen we hulp aanvaarden van een Ander, van Hem Die gekomen is om te zoeken en zalig te maken wat verloren is. Wat mag het dan een wonder zijn als ons een weg ontdekt wordt buiten onszelf in Christus, waardoor zondaren kunnen zalig worden. Wat is er dan een ruimte want Hij kan zeggen: Al waren uw zonden als scharlaken, zij zullen wit worden als sneeuw, alwaren zij rood als karmozijn, zij zulten worden als witte wol. Wat is het een zoete en aangename tijd als de ziel zich steeds weer in Jezus' liefde, schoonheid en beminnelijkheid mag verlustigen. Het is de liefde der jeugd en de weldadigheid der ondertrouw.

En toch, wat maakt Gods volk hier dikwijls een verkeerd gebruik van. Inplaats dat hen dit steeds meer uit zou drijven om Hem te kennen en vervolgen te kennen, ja om Hem te bezitten en te eigenen, gaan ze van die aangename ontmoetingen en dat zoet verkeren met de Persoon van de Zaligmaker hun grond maken. Dan komt hun eigen wil en raad weer zo op de voorgrond te staan. We zien het zo duidelijk bij de discipelen. Ze hadden maar één verlangen, namelijk dat Jezus bij hen bleef en ze steeds in

Inhoud	
Meditatie:	
Mijn raad zal bestaan	1
Bijbelstudies: Een wenend volk opgewekt tot blijdschap (4)	2
De waarde van het Woord	4
Aangevochten heilsfeiten (2) . . .	5
Uit vroegere jaren	6
Kerknieuws	6
Berichten	7
Predikbeurten	12

DE SAAMBINDER
Kerkelijk weekblad
der Gereformeerde Gemeenten.

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur: ds. A. Moerkerken.

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. A. Moerkerken,
Händelstraat 1,
2901 JC Capelle aan den IJssel,
tel. 010-4472388, fax 010-4472263.

Redacteur: ds. G.J. van Aalst.
F. Bolstraat 12, 2981 CC Ridderkerk
tel. 0180-425915.

Kerkelijk nieuws en berichten aan:

redactie-secretaris: C.G. van Es
Ronsseweg 527,
2803 ZJ Gouda,
tel. 0182-571292, fax 0182-533928.

*****

Abonnementen, adreswijzigingen,
predikbeurten en beroepingswerk
aan:

De Saambinder - abonnementen,
Postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599.
Postbankno. voor
abonnementsgelden: 64327.

*****

Alle advertenties aan:

Administratie van de Saambinder:
J. Honkoop, Jan Willem Frisohof 53,
2517 LA 's-Gravenhage,
tel. 070-3514465, fax 070-3512718.
Postbankno. 256686.

*****

Correspondentie-adres
Noord-Amerika:

Mr. Clarence Bleeker
1233 Leffingwell Av, N.E.,
Grand Rapids, Michigan,
U.S.A. 49505.

*****

Abonnementsprijs
bij vooruitbetaling:

voor Nederland: € 11,- per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober
d.m.v. een acceptgiro)

voor het buitenland:

Luchtpost:
Amerika \$ 56,-, Canada \$ 68,-.

Zeepost:
Amerika \$ 49,-, Canada \$ 59,-.

*****

Advertenties € 0,50,- per mm.

Familieberichten

€ 0,40,- per mm.

Deze prijzen zijn excl. 19% btw.

Advertenties dienen uiterlijk
donderdagmorgen in bezit van de
administratie te zijn.

Faxberichten vrijdag voor 12 uur.

Rouwadvertenties tot uiterlijk
maandagmorgen 12 uur (telefonisch).

De redactie kan niet aansprakelijk
worden gesteld voor de inhoud van de
advertenties en de ter recensie
aangeboden boeken.

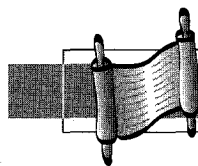
Zijn gemeenschap verkeren en onder
Zijn vleugelen schuilen mochten. Ze
wilden niet horen van Zijn heengaan
en Zijn sterven. En zo is het bij zove-
len van Gods kinderen. Ze willen in
dat gestaltelijk leven blijven staan en
gezaligd worden op grond van hun
ervaringen. Maar God wil iets and-
ers. God gaf Zijn Zoon opdat Zijn
recht zou verheerlijkt, opdat de satan
de kop zou vermorzeld, opdat de wet
van haar vloek zou ontwapend en
opdat op Goddelijke rechtsgronden
Sion zou gezaligd worden.

Ja, God wil in Christus als een God
van volkomen zaligheid Zich verkla-
ren en wegschenken aan een gans
verloren zondaar. 't Is Gods wil en
raad dat Zijn volk dit zal verstaan en
daarom moet de grond weggenomen
uit dat gestaltelijke leven. Zolang we
daarin staan hebben we geen bekom-
mering over onze schuld, over Gods
heilig recht, over Gods deugden die
we vertrapt en vertreden hebben en
over de vraag hoe God aan Zijn eer
kan komen in 't zaligen van zulke
zondaren. O, wat wij willen, daar zou
zoveel over te schrijven zijn. Wij wil-
len leven uit de belofte, maar God wil
het beloofde geven. Wij willen ons
leven behouden, maar God zegt: die
zijn leven verliest, die zal het behou-
den. Daarom geleid naar 's Heeren
raad, gaan we de dood in om in de
afsnijding onder 't heilige recht Gods
het leven in een Ander te vinden. Wij
moeten gekruisigd worden om met
Christus te leven. Wij zoeken een
weg langs Golgotha, maar Gods weg
gaat over Golgotha, want alleen in
die weg komt God aan Zijn eer.
Alleen in Jezus' offer is God ver-
zoend en bevredigd en is aan de eis
Zijner gerechtigheid genoeggedaan.
Alleen omdat God Zijn eigen Zoon
niet gespaard heeft kan Hij ons met
Hem nu alle dingen schenken. En wat
wordt het een eeuwig wonder zó de

Middelaar, de Borg en Zaligmaker
van God te ontvangen en door 't
geloof te omhelzen. Om in die van
God gegeven Hogepriester de weg tot
God ontsloten te vinden en door
Gods Geest de ontvangen weldaden
aan onze ziel verzegeld te zien. En
dan? Willen we dan nog wel eens
anders als God wil, willen we dan
nog geleid worden naar eigen raad?
O, zie 't maar bij Asaf en zovelen van
Gods kinderen. Dan willen we weer
uit de weldaden leven, dan ons weer
verlaten op eigen kracht, wijsheid of
sterkte. Welk een weg zal steeds weer
nodig zijn om ons alleen en volko-
men op God te verlaten en onze ver-
wachting alleen op Hem te stellen,
Die ons van God gegeven is tot wijs-
heid, rechtvaardigheid, heiligmaking
en volkomen verlossing. Die volko-
men verlossing kreeg Asaf op het oog
want hij zegt: 'En daarna zult Gij mij
in heerlijkheid opnemen'. Maar wat
moet daar veel aan vooraf gaan. 't
Wordt een alle dagen sterven. 't Moet
de dood in met al het onze, met onze
wijsheid, sterkte, kracht, bekering,
ervaring, weldaden en wat dies meer
zij, opdat alleen Jezus ons leven zij.
Als grote beesten, zoals Asaf, zo wil
God ons zalig maken, als arme zon-
daren, zo wil God ons thuishalen, als
verloren zonen, die 't niet waardig
zijn een zoon genaamd te worden, zo
wil God het Vaderhuis voor ons ope-
nen. Daarom moeten we vernederd,
afgebroken en ontledigd worden van
al 't onze. Dat is nu Gods weg en
Gods raad en dan wordt God alleen
ons heil en toeverlaat. Dat deed Asaf
zingen:

*'Gij zult mij leiden door Uw raad,
O, God, mijn heil, mijn toeverlaat:
En mij, hiertoe door U bereid,
opnemen in Uw heerlijkheid'.*

Kloetinge, ds. A.F. Honkoop.

Bijbelstudies

Een wenend volk opgewekt tot blijdschap

Nehemia 8

(4)

Dröfheid en blijdschap

Nehemia en Ezra riepen het wenende
volk dus op tot blijdschap. Het was

een heilige dag voor de Heere en
daarom paste het niet om te wenen,
zo spraken zij. Ach, als we op onszelf

zien, dan is er alle reden om met dat volk in Jeruzalem te wenen. Ons leven is immers zo ongelijkvormig aan de Wet en de wil des Heeren. Wie zijn we en wie zouden we moeten zijn! In ons woont geen goed. Van ons is geen verwachting. Die droefheid blijft in het geestelijke leven. En was die droefheid er maar meer! Nee, in onszelf wordt het niet beter na alle ontvangen genade. Paulus had zoveel geleerd en hij mocht zoveel geloofsoefeningen kennen, maar toch riep hij het uit: "Ik ellendig mens, wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods?" (Rom.7:24). Nee, als we op onszelf zien en op ons eigen onverbeterlijke zondaarsbestaan, dan is er geen enkele reden tot blijdschap. Dan verstaan we dat wenende volk in Jeruzalem. Het is de Heilige Geest, Die ons leert wenen over de zonde, Die ons doet doorleven wat het zeggen wil, dat we zoveel kwaad bedreven hebben tegenover zoveel goed, ja, Die ons leert onszelf aan te klagen bij de Heere omdat we tegen Hem gezondigd hebben. Maar er is ook een *andere kant*. Diezelfde Geest werkt ook blijdschap in het hart. Als Hij mij doet geloven, dat het voor mij, verloren zondaar, ook nog kan, zou er dan geen blijdschap zijn? Als Hij in die donkere zondenacht het licht doet vallen op Christus, zoals Hij in het Evangelie wordt geopenbaard, zou er dan geen blijdschap zijn? Als Hij het geloof werkt, dat leer zinken op Christus alleen, dat houvast krijgt aan de God des Verbonds -Nehemia en Ezra spraken immers over "uw God"?- zou er dan geen blijdschap zijn? Dan mag de kerk zich gaan verheugen met een onuitsprekelijke vreugde. O, als het geloof op de Heere leert zien als de God van volkomen zaligheid in Christus Jezus, dan is er vreugde in het hart. Dan komt er een hartelijk verlangen om die God groot te mogen maken. Het gaat toch om de eer des Heeren? Dat wilden Ezra en Nehemia het volk duidelijk maken en daarom zeiden zij: "Deze dag is de HEERE, uw God, heilig; bedrijft dan geen rouw, en weent niet."

Een maaltijd der vreugde

Nehemia en Ezra spraken tot het volk over "uw God". De God des Verbonds. De God van volkomen zaligheid. O, het is niet uit te spreken, Wie die trouwe Verbondsgod is. Een Vader, Die met onverbeterlijke

zondaren een eeuwig Verbond der genade opricht en hen van alle goeds verzorgen wil en alle kwaad van hen keren wil. Een Zoon, Die zulke zondaren wast in Zijn bloed. Een Geest, Die Christus en al Zijn weldaden toepast aan het hart. Als een verloren zondaar ingeleid wordt in die zalige heilgeheimen, zou het dan niet waar worden in het hart: "Ik ben zeer vrolijk in de Heere"? Zou er dan geen dankbaarheid zijn?

We lezen, dat Ezra en Nehemia het volk opwekken een maaltijd der vreugde te bereiden: "Gaaf, eet het vette, en drinkt het zoete, en zendt delen degenen, voor welken niets bereid is, want deze dag is onze Heere heilig; zo bedroeft u niet, want de blijdschap des HEEREN, die is uw sterkte." (vers 11). En de Levieten voegden daaraan toe: "Zwijgt, want deze dag is heilig, daarom bedroeft u niet"(vers 12). Ze waren er allen van overtuigd, dat deze dag een dag van vreugde zijn moest. De Heere was dat zo waardig. We lezen dan ook in vers 13, dat er inderdaad een vreugdemaaltijd werd bereid. Men zond ook delen aan *anderen*. Als er iets van die zoete vreugde in de Heere in het hart is, dan kan men dat niet voor zichzelf houden, dan wil men daar ook anderen van meedelen.

Het is bij dit alles zo treffend wat we lezen in het elfde vers: "De blijdschap des HEEREN, die is uw sterkte." Blijdschap in de Heere geeft moed en krachten. Gaaf het hierbij om ónze blijdschap in de Heere? Bedoelden Ezra en Nehemia óns gevoel, ónze stemming van blijdschap? Ach, dan zou het allemaal nog om onszelf gaan. Nee, het ging hier om de blijdschap, die *in de Heere* is. De Heere Zelf is immers de God der blijdschap. Daarvan zong de dichter, toe hij het uitriep:

Gods vriend'lijk Aangezicht
Heeft vrolijkheid en licht
Voor all' oprechte harten
Ten troost verspreid in smarten.

(Psalm 98).

Als die wonderlijke blijdschap in de Heere er is, dan is er ook kracht en sterkte. Dan heeft de vijand geen vat op ons. Dat bedoelde Luther, toen hij zei, dat waar men zingt, de duivel geen plaats heeft.

Voorsmaken van de eeuwige vreugde

In het geestelijke leven wisselen hier beneden vreugde en droefheid elkaar

steeds weer af. Maar het gaat met Gods kinderen naar de eeuwige vreugde. Van die eeuwige vreugde mogen hier al de voorsmaken worden genoten. Daarom eindigt dit achtste hoofdstuk met de viering van het *Loofhuttenfeest*. Het volk woonde dan een week in loofhutten. Toen Ezra vanaf zijn houten stoel de boeken van Mozes voorlas, heeft het volk ongetwijfeld bij de voorlezing van dat Loofhuttenfeest gehoord. En nu werd dat feest weer in ere hersteld. Het Loofhuttenfeest was een feest van *herinnering*. Het volk dacht er dan aan, hoe men in de woestijn geleid was toen men daar in tenten woonde. Het was ook een feest van *dankbaarheid* voor alles wat de Heere geschonken had. Zo mogen Gods kinderen wel eens terugzien in het geestelijke leven. De Heere leidt Zijn volk wel eens terug. Dan zijn er de heilige herinneringen aan hetgeen Hij gedaan heeft. Dan is er de verwondering vanwege Zijn trouw. Zou er dan geen dankensstof in het hart zijn? Zeker, dan is er enerzijds schaamte over wie wij geweest zijn, maar dan is er anderzijds moed voor de toekomst, omdat die trouwe God eeuwig dezelfde blijft. Dan zijn er in die heilige herinneringen de voorsmaken van de eeuwige blijdschap. Want dan gaat het met Gods kinderen naar het eeuwige feest der dankbaarheid, naar de eeuwige en volzalige herinnering van wat de Heere gedaan heeft, naar de maaltijd van de eeuwige vreugde als treuring en zuchting zullen wegvlieden en eeuwige blijdschap op hun hoofden wezen zal. Is dat ook uw toekomst? Dan hebt u hier de droefheid naar God leren kennen. Maar ook iets van het wonder, dat Ezra en Nehemia deed spreken: "Zo bedroeft u niet, want de blijdschap des HEEREN, die is uw sterkte." En dat alles uit genade. Alleen om Christus wil, die in de droefheid is weggezonden, toen Zijn ziel bedroefd was tot de dood toe, maar Die ook die eeuwige blijdschap verworven heeft. Dan zal er de eeuwige dankbaarheid zijn voor een volk, dat hier leerde wenen, maar zich hier ook mocht verblijden, over alles wat de Heere in en door dat Lam Gods geschonken heeft.

(Wordt vervolgd)

Zeist, ds. J.J.van Eckeveld.

De waarde van het Woord

(1)
Bij een sterfbed zat een predikant. Hij moest van de stervende nog een stuk uit Gods Woord lezen. De predikant bladerde. Genesis 1. Veel doorhalingen! Want de schepping in zes dagen, nee dat kon niet. Genesis 3, weer doorhalingen. Een sprekende slang^o Nee, niet mogelijk. De predikant bladerde verder. Op zoek naar een bladzijde zonder strepen. Na enige tijd sloot hij de Bijbel: 'Het Woord is geen lamp voor uw voet geweest. Straks reist u af naar de duisternis.'

Onderwaardering

Schrappen wat we niet snappen. Dat gebeurde al eeuwen lang, zeker door kritische geesten. In de tijd van de Verlichting ging men op zoek naar het Woord van God in de Bijbel. Volgens de historisch kritische methode ging men bijbelboeken opdelen in verschillende bronnen. In 1926 boog de synode van de Gereformeerde Kerken zich in Assen over de vraag of de slang in het paradijs echt gesproken heeft.

En nu wij. Ook in de gereformeerde gezindte worden in toenemende mate vragen gesteld aan het aard van het Schriftgezag. Niet zonder reden heeft het *Reformatorisch Dagblad* een artikelenserie over de aard van het Schriftgezag opgestart eind 2000. Bij de ontwikkeling in de reformatorische gezindte is nog een illustratie van recenter datum. Een citaat uit het werk van prof. dr. C. Graafland: 'Is de zondeval historisch gebeurd? Ik zeg niet; dat is waar of niet waar. Want dat kan niemand historisch vaststellen. Ik weet wel dat de zonde in een goede schepping is gekomen. Maar ik maak er geen 1926 van, om te bewijzen of de slang wel of niet in het paradijs gesproken heeft.' (*Bijbels en daarom gereformeerd*).

Het citaat spreekt vanzelf. De gedachte komen we vaker tegen. In de Christelijke Gereformeerde Kerken bij monde van dr. B. Loonstra. Of in de evangelische kringen bij monde van prof.dr. W.J. Ouweneel. Ze laten zien dat er lang-

zaam maar zeker een herbezinning rondom de aard van het Schriftgezag op gang komt.

Herwaardering

Het is een bijzonder belangrijke discussie. De leer van de Heilige Schrift is geen opinie van deze of gene, maar ze is een 'articulus fundamentalis', een geloofsartikel van de heilige, algemene christelijke Kerk. Een ankerpunt van de gereformeerde theologie. De manier waarop we met de Schrift omgaan, bepaalt de visie op mens, op God, ja op het totale leven. Daarom is het een uitermate belangrijke zaak om te overdenken wat wij belijden ten aanzien van het Woord van God.

Heel de discussie kunnen we niet los zien van de tijd waarin we leven. We leven in een tijd die mijlen ver af staat van de bijbelse cultuur. Een paar contouren. We hebben de mensenrechten 'gecodificeerd'. De vrouw heeft een gelijkwaardige plaats naast de man gekregen. De secularisatie heeft toegeslagen. Velen hebben afscheid genomen van mythen en godenverhalen. Het wereldbeeld is van mythen ontdaan. Wodan en Zeus hebben afgedaan. De Islam loopt achter. En ja, bijbelgetrouwe christenen lopen ook achter. Je laten knechten door een heilig Boek? Kom nu, ik ben mans genoeg om zelf te bepalen wat ik wil. Afhankelijk van Gods zegen? Nou nee, we zijn afhankelijk van 220 Volt en technici. Die regelen de groei van gewassen in de kassen. De regelen op de IC onze gezondheid.

Dan rijst de vraag: hoe leggen we een brug tussen onze tijd en de Bijbel? En hoe hebben we teksten op te vatten die van een heel ander wereldbeeld getuigen? Een voorbeeld: wij weten dat de aarde om de zon heen draait. Bijbelschrijvers schijnen er gewoonweg vanuit te gaan dat de zon om de aarde heen draait. Welke waarde heeft dat bijbelwoord? Hoe kan je voor een dergelijke gedachte in onze tijd een serieus luisterend oor vinden? Velen gaan op zoek naar goede 'vertaalinstrumenten'. De taal filosofie reikt

een hoeveelheid van dergelijke instrumenten aan. Gadamer zegt dat de lezer een dialoog met de tekst aangaat. De belevingswereld van de schrijver en de belevingswereld van de lezer moeten met elkaar in contact komen. Er moet een dialoog tot stand komen. In dat proces komen gaan we de bedoeling van een tekst verstaan. Waarheid is een relationeel begrip...

Je kunt ook een heel andere route kiezen. Iemand als Bultmann zocht het meer in het uitpellen van allerlei 'mythologische elementen'. Wanneer je die weghaalt, komt je achter de kale zeggingskracht in het heden, voor mij.

Het zijn zomaar een paar voorbeelden. U zult denken: moeilijk en ver van mijn bed. Maar ook wij staan toch voor de vraag: 'Hoe hebben we de Schrift te brengen aan onze medemens?' Dat er een kloof gaapt tussen Schrift en wereld moge duidelijk zijn. Hoe overbruggen we die kloof? Staat die brug op pijlers met verstandelijke overwegingen? Of is het Sola Scriptura voldoende? Of vormen deze twee vragen geen tweesprong, maar vormen ze de twee bermen van de ene weg? Nu hebben we genoeg voorwerk verricht om onze aandacht te richten op dr.B.Loonstra en prof.dr.W.J.Ouweneel. We beginnen bij Ouweneel.

De gedachten van Ouweneel

Wat zegt hij? Hij stelt vragen bij het letterlijke lezen van de Schrift. Zes scheppingsdagen? Weet hij niet. Een slang die stof eet? Het is de vraag hoe letterlijk we dat hebben te lezen. De Bijbel onfeilbaar? 'Elke leer van de onfeilbaarheid van de Bijbel is feilbaar menselijk menswerk.' Creationisme, fundamentalisme (om maar wat kreten te noemen) vallen alle in het zwaard van wat Ouweneel noemt het scietisme. Daarmee bedoelt hij dat het wel erg wetenschappelijk beredeneerd wordt. De inspiratieleer ook. Ouweneel kent wel acht varianten. Dus... kennelijk weten we het niet zo goed. Ons verstand schiet tekort, we weten niets exact. Het is allemaal menselijk denkwerk.

Vanuit die relativering voelen velen zich niet meer thuis bij de gedachte dat de Bijbel letterlijk waar is. Ouweneel begrijpt dat. Hij plaatst zich op het postmoderne standpunt dat de waarheid door het menselijk

denken eigenlijk niet scherp in beeld te krijgen is. Objectiviteit bestaat niet. Waarheid is 'contextueel bepaald'. Bijbelgetrouwheid ook. Alles is contextueel.

Dat is een wending in het kamp van de evangelicalen. Men spreekt van een neo-evangelicale stroming. Wat is het verschil tussen die beide? Dan is het nodig om eerst af te bakenen wat we onder de evangelische stroming verstaan. Deze heeft drie pijlers: een persoonlijk aannemen van Jezus, levensheiliging en de Bijbel is waar van kافت tot kافت. Nu de neo-evangelicalen. Die zijn in discussie over de derde pijler. De Bijbel waar van kافت tot kافت? Nee, ze durven niet voor alle historische uitspraken in de Bijbel hun handen in het vuur te steken. En waarom zou je? Het gaat toch 'om de Heer, meer dan om de leer'?

We geven een voorbeeld ter verduidelijking hoe Ouweneel Genesis 1 wil lezen. De slang, hoe moeten we die bezien? Als een echte slang, zoals die in de dierentuin te zien is? Het zou kunnen, maar hoe zit het dan met de poten en stof eten? Een slang eet geen stof, maar diertjes. Of verscheen de satan in de vorm van een slang? Is mogelijk. Want in Genesis 1 hebben we niet te maken met dieren uit het zoologisch handboek. 'Grote zeedieren' uit Genesis

1:21 wordt elders gebruikt voor draken, tovenaarsslangen. Dat zijn de demonische machten. Geen echte slang dus. Gevolg is dan wel dat we niet meer van een historisch waarneembare ontmoeting kunnen spreken tussen Eva en de slang bij een boom. Ouweneel weet niet precies wat er gebeurd is. 'De schrijver van Genesis 3 geeft ons een interpretatie. Opent de dialoog zodat wij er iets van kunnen verstaan', zo meent hij. Is het letterlijke dan niet belangrijk? Nee, het letterlijke hoeven we niet altijd letterlijk op te vatten. 'Is de aanname van een letterlijke, historische Adam net zo belangrijk als het geloof in de letterlijke, historische Jezus?' Dit zijn fundamentele, maar ook gevaarlijke vragen, waar we kort op in willen gaan. Doch voor we dat doen, proberen we de gedachten van B. Loonstra op een rij te zetten. Die zijn naar mijn idee doordachter dan Ouweneel. Ouweneel relativeert doordat hij filosofeert. Loonstra redeneert doordat hij theologiseert. Dat laatste is voor ons wat lastiger om goed grip op te krijgen. Daarom zal ik hem in een volgend artikel wat meer voor het voetlicht halen.

(wordt vervolgd)

Gouda,

J.J. Grandia.

scheidelijk in lijden en leven. Romeinen 6:5 schrijft: "Indien wij met Hem een plant geworden zijn in de gelijkmaking Zijns doods zo zullen wij het ook zijn in de gelijkmaking Zijn er opstanding." En in Efeze 2:5-6 zegt de apostel Paulus dat God de Vader Zijn kinderen "heeft levend gemaakt met Christus... en heeft ons mede opgewekt, en heeft ons mede gezet in de hemel in Christus." Toch ontmoet de gedachte dat "Zijn weg voor ons, ook Zijn weg in ons is" fel verzet.

Interpretatie

Natuurlijk hebben de woorden van Wisse grenzen. Gereformeerde theologen achten de heilsfeiten uniek. Van herhaling is geen sprake. Mensen kunnen ze -om zo te zeggen- niet overdoen. Het gaat er echter om dat verloren zondaren persoonlijk het heil, de vrucht, de baten ervan leren kennen.

De visie van bevindelijk gereformeerden zoals verwoord door Wisse is echter geen gemeengoed onder mensen die zichzelf als Calvinist beschouwen. Over de betekenis, de uitleg van de heilsfeiten in hun betekenis voor de mens, hebben theologen -en anderen- in de loop van de jaren heel wat gediscussieerd. Sommigen spreken over "verwarring van heilsgeschiedenis en heilsorde" als "de gang van het leven van Jezus op aarde één op één wordt vertaald in ervaringen van Gods kinderen." Dat heet "gezelschapspraat en gemeentetheologie."

De Kamper hoogleraar K. Schilder (1890-1952) bij voorbeeld, een toonaangevend figuur bij het ontstaan van de Gereformeerde Kerken Vrijgemaakt in 1944, verzette zich sterk tegen het bevindelijk element in de prediking. Zo schreef hij in zijn overigens boeiende boek over "Christus bij den ultgang van Zijn lijden": De Heere "beware ons voor een verstaan van het vierde kruiswoord. Hij beware ons, vooral hier, voor een ervarings-theologie, want die komt ons op den duren prijs te staan van de verdoemenis." Zo'n citaat tekent op z'n minst de afkeer van nadruk op de noodzaak van persoonlijke beleving van het heil.

Schriftkritiek

Maar er is vandaag veel meer aan de

Aangevochten heilsfeiten (2)

-feit als zodanig staat steeds meer ter discussie-

Over de betekenis van de heilsfeiten in het persoonlijk zielenleven bestaat een grote verscheidenheid van gedachten. In een kerstpreek uit 1914 zei de toen nog gereformeerde ds. G. Wisse (1873-1957): "Als Christus in de ziel inkomt, maakt Hij tevoren eerst plaats voor Zich". Zo'n positiekeuze is vandaag overstreden.

In 1947 schreef de inmiddels met emeritaat gegane, christelijk gereformeerde predikant in zijn uitgave over "De Heilsfeiten": "De gang van de heilsfeiten buiten ons, volgt God ook in ons; Zijn weg voor ons, is ook Zijn weg in ons. Zo is er nacht, geboorte, sterven, opstanding, hellevaart en hemelvaart, ook

binnen in ons." Daarover bestaat nadrukkelijk verschil van mening onder mensen die zichzelf als gereformeerde beschouwen.

Prof. Wisse diende diverse jaren de toen nog- Theologische Hogeschool van de Christelijke Gereformeerde Kerken. Hij lag niet in alle opzichten op één lijn met ds. G. H. Kersten (1882-1948). Toch deelden zij de gedachte dat de heilsfeiten - Kerstfeest, Goede Vrijdag, Pasen, Hemelvaart- niet zomaar objectieve gebeurtenissen zijn. De weg van de Zaligmaker "voor ons, is ook Zijn weg in ons."

Dat is geen onschriftuurlijke gedachte. Christus, de Plaatsvervanger, en Zijn kerk zijn immers onaf-

hand. De 'oudvaders' keerden zich in hun geschriften consequent tegen een heel regiment als ketters bestempelde lieden. De oude schrijvers -de een meer, de ander minder- schreven hun theologische werken in relatie tot de niet voor gereformeerd en schriftuurlijk gehouden leer. Zo is in de Heidelbergse Catechismus duidelijk verzet te proeven tegen Wittenberg en Rome. Dat was hoogst actueel. Ds. G. H. Kersten neemt dat -zich beroepend op de Nadere Reformatie- mee in zijn dogmatisch werk. Hij verzet zich echter ook tegen theologen van de eeuw waarin hij geboren werd en die waarin hij leefde. Ds. Kersten kende de opvatting van Socinus (Fausto: 1530-1604) en Schleiermacher (1768-1834). Zij loochenden de opstanding. Maar in een aantal gevallen aanvaardden mensen nog wel de heilsfeiten als zodanig. Het

ging hen om een andere uitleg.

Vandaag gaat het in de theologie echter niet langer vooral om het verschil in interpretatie van de heilsfeiten. Het gaat -hoewel dat geen volstrekt nieuw verschijnsel is- toch in toenemende mate en steeds meer om de brute ontkenning ervan. En aan de basis daarvan ligt de Schriftkritiek. De theologie heeft zich de laatste halve eeuw in geduchte zin verder ontwikkeld. Wie de levende kerk van de heilsfeiten zou trachten te beroven, zou haar de zaligheid ontnemen. Gelukkig is dat niet mogelijk. Toch stelt de vorst der duisternis verwoede pogingen in het werk. In het volgend artikel een paar opmerkingen daarover.

(Wordt vervolgd)

Apeldoorn,

G. Roos.

was bij God uitverkoren en dierbaar'.

In 1925 werd Lamain gevraagd voor een stichtelijk woord in Wageningen. Men kwam daar in die tijd Is zondags bijeen om leesdiensten te houden en dat heeft verschillende jaren geduurd, voordat de gemeente geïnstitueerd werd. Toen ds. Lamain de deur van de consistorie opende, zag hij tot zijn grote verbazing de gehele kerkeraad met hun leraar ds. Van Oordt zitten. Ze wensten Lamain wel eens te beluisteren. We laten ds. Lamain even aan het woord: "Het zweet brak me van alle kanten uit. David zong in Psalm 118: 'Ik werd benauwd van alle zijden'. Maar daar was nu ook iets van in mijn hart. Terug gaan ging ook niet. Maar wat zou er toch gebeuren, te moeten spreken voor zulke begenadigde mensen en dan deze oude leraar, die zoveel van de hemel geleerd had".

Gelukkig is het voor ds. Lamain die avond wel meegevallen. Laten we hem nog even volgen: "De tijd brak aan dat de dienst zou beginnen. Ds. Van Oordt ging voor in gebed; zeer kort, krachtig en innig. Hij zei: Jongen, je moet maar niet zo bevreesd zijn, ik ben al zo oud, en heb al zoveel jaren gepreekt, maar ik moet de meeste tijd ook maar met een bot mes beginnen. We zullen wel proberen voor je te zuchten'. Wat heb ik die avond mogen ervaren dat een krachtig gebed des rechtvaardigen veel vermag".

's-Gravenpolder, ds. J. Schipper.

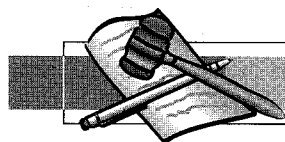
Uit vroegere jaren

'...met een bot mes beginnen...

Eén der oudste leraars van de Gereformeerde Gemeenten is ds. J.R. van Oordt geweest. Hij werd geboren in 1859. Als een vuurbrand werd hij uit het vuur gerukt en hij mocht vervolgens ook dienen in de wijngaard des Heeren. Hij begon als oefenaar in 1893 in Charlois. Daarna is hij predikant geweest in Terneuzen, Middelburg, Ridderkerk, Opheusden en Zeist. Het jaar 1942 werd het jaar van zijn emeritaat, maar ook mocht hij toen het tijdelijke met het eeuwige leven verwisselen. Toen een buitenkerkelijke eens vroeg aan ds. van Oordt, welk beroep hij beoefende, antwoordde hij: 'Steenklopper'.

We weten van ds. W.C. Lamain, dat er een groot opzien was ten opzichte van ds. Van Oordt. De laatste was voorzitter van de classis, waar de jonge Lamain onderzocht werd om toegelaten te worden tot het spreken van een stichtelijk woord. Door zwakte en ziekte van docent Den Hengst waren er wat leemten in het onderwijs geweest en sommige aanwezigen stelden toen voor om het examen een poosje uit te stellen,

maar ds. Van Oordt wilde daarvan niet weten. Wanneer ds. Van Oordt in de buurt van Leiden en later ook Rotterdam-Zuid preekte, dan bracht hij de nacht steevast door onder het dak van ds. Lamain, die onder andere van hem zei: 'Hij behoorde niet tot de rijken, de edelen en geleerden van de wereld, maar hij

Kerknieuws

Beroepen:

te Aalst en te Lisse: ds. G.J.N. Moens te Goes;

te Genemuiden: ds. W.J. Karels te Hardinxveld-Giessendam;

te Sunnyside (U.S.A.): ds. C. Vogelaar te Grand Rapids (U.S.A.).

Bedankt:

voor Borssele: ds. C. Hogchem te Barneveld;

voor Rotterdam-Zuid: ds. G.J.N. Moens te Goes;

voor Stolwijk: ds. G. Mouw te Uddel.

PASTORIEVREUGDE

Nadat we genoodzaakt waren verschillende keren iets over pastoriezorgen aan de gemeenten door te geven, mogen we nu ook melding maken van pastorievreugde. Na een lange periode (±11 maanden) vol van ziekte, zorgen en onzekerheid, is mevrouw Hofman nu zover hersteld, dat ze vrijdag 15 november jl. definitief uit Zorgcentrum Ter Weel in Krabbendijke is ontslagen en weer naar huis mocht gaan. De afgelopen zondagen mocht ze ook weer met de gemeente opgaan naar Gods Huis. Ons past diepe dankbaarheid en veroot-

moediging jegens de HEERE, Die alles zo wonderlijk heeft geleid, Psalm 118: 16-einde. Namens de kerkenraad en gemeente willen we mevrouw Hofman, maar ook de dominee van harte Gods nabijheid toewensen voor de toekomst. De HEERE spare u nog voor elkaar en voor allen die u lief zijn en Hij geven u Zijn onmisbare zegen. Het is ons als kerkenraad een behoefte tevens van de gelegenheid gebruik te maken om allen in het ziekenhuis, in Ter Weel en in de gemeente die zo goed voor de echtgenote van onze predikant gezorgd hebben, hiervoor heel hartelijk te bedanken.

Kerkenraad
Gereformeerde Gemeente Waarde

AANGEPASTE KERKDIENTST TE BORSSELE

D.V. zaterdag 30 november 2002, aanvang 15.00 uur, zal er in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Borssele een aangepaste kerkdienst voor verstandelijk gehandicapten worden gehouden. Voorganger in deze dienst is ds. J.W. Verweij. Een ieder is hierbij van harte welkom, ongeacht tot welk kerkgenootschap men ook moge behoren.

0800-0222334

uisterlijn

telefonische dienstverlening Gereformeerde Gemeente

Heb je niemand???

Voor jongeren en ouderen een horend oor!!!

U kunt ons bellen:

- op maandag-, donderdag- en vrijdagavond van 19.00 - 22.30 uur;
- op dinsdagmorgen van 09.00 - 12.00 uur;
- op woensdag- en zaterdagmiddag van 13.30 - 17.00 uur.

Berichten

DISTRICTSAVOND OPPERDOES

Deze zal gehouden worden op D.V. **vrijdag 29 november 2002**, aanvang 19.45 uur in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Opperdoes, Kerkebuurt 9. Dhr. de Blois zal een inleiding houden over "Bijbelvertaalwerk".

DISTRICTSAVOND DISTRICT UTRECHT

Op D.V. zaterdag 23 november zal er een districtsavond gehouden worden in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Amersfoort, Waterdaal 1. Het thema van deze avond is: *Rechtvaardigmaking: hoe word ik zalig?* Dhr. L. Snoek zal de inleiding verzorgen. Na de inleiding zullen we in groepjes uiteen gaan om enkele Bijbelgedeelten die betrekking hebben op het onderwerp te bespreken. De avond wordt afgesloten met een korte pleinaire discussie. De avond begint om 19.30 uur.

EVANGELISATIE

Toerustingsavond van de Commissie Allochtonen.

Goes: D.V. dinsdag 26 november om 19.30 uur in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente.

Thema: "Islam en het gesprek met moslims". Spreker is dhr. Iz. van Rijssel, voorm. zendingswerker onder moslims in Guinee.

PSALMZANGAVOND

Op D.V. 30 november a.s. zal er een psalmzangavond gehouden worden t.b.v. het zendingswerk van de ZGG in het kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Houten.

Opening door ds. J.S. van der Net, appèlwoord van dhr. L. Stok en sluiting door dhr. C. Janse.

De avond zal beginnen om 19.45 uur en ongeveer 21.15 uur afgelopen zijn. Er zal een collecte worden gehouden bestemd voor het zendingswerk.

HELPENDE HANDEN

Vereniging Gehandicaptenzorg van de Gereformeerde Gemeenten

Wij kopen onze jaarlijkse ouderavond D.V. dinsdag 26 november 2002 te houden. Als spreker mogen we dit keer de heer A. Louter verwelkomen. Hij is werkzaam als senior consulent op het Landelijk Bureau te Woerden.

Onderwerp: "Rechtsbescherming bij mensen met een verstandelijke handicap".

Ouders en belangstellenden van harte uitgenodigd.

De avond begint om 19.45 uur.

Locatie: Verenigingsgebouw "De Beukelaar", 2^e Ebbingestraat 3a te Kampen. Tel. 038-3325727.

Predikbeurten

ZONDAG 24 NOVEMBER 2002

Aagtekerke 9.30 en 14.30 en 19.00 uur leesdienst; Aalburg 9.30 en 18.00 uur ds. J. de Pater; Aalst 15.30 uur ds. W.J. Karels; Alblasterdam 9.30 en 16.30 uur leesdienst; Alphen aan den Rijn 16.00 uur ds. Golverdingen; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. Visscher; Amsterdam-Noord (Melkweg 16) 19.15 uur ds. v/d Net; Andijk 10.00 uur (H.A.) en 16.00 uur ds. van Dijk; Apeldoorn 10.00 en 16.00 uur leesdienst; Arnhem 10.00 en 17.30 uur ds. Kattenberg; Barneveld 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Beekbergen 10.00 en 19.00 uur ds. Meeuse; Benthuisen 9.30 uur ds. Paul en 19.00 uur ds. Golverdingen; Berkenwoude 9.45 en 19.00 uur dhr. G. Pater; Bodegraven 10.00 uur (H.D.) ds. Bac en 19.00 uur ds. W. Harinck; Borssele 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. van Boven; Boskoop 9.30 uur ds. Golverdingen en 16.30 uur leesdienst; Capelle a/d IJssel-Middelwatering 10.00 en 16.30 uur ds. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 en

17.00 uur ds. Moerkerken; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur leesdienst; Delft 17.30 uur ds. Paul; Dinteloord 15.00 uur ds. de Jongste; Doetinchem 15.30 uur ds. Kattenberg (Meesterstraat); Dordrecht 10.00 en 17.00 uur leesdienst; Drachten 9.30 en 19.00 uur ds. Hoogerland; Elspeet 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Emmeloord 19.00 uur ds. Vreugdenhil; Enkhuisen 10.00 en 16.00 uur ds. van Krimpen; Ermelo 9.30 en 18.30 uur leesdienst; Goes 9.30 en 18.00 uur ds. Tanis en 14.00 uur leesdienst; Gorinchem 10.00 uur leesdienst en 15.00 uur ds. M. Karens (in aula Gomarus scholengem.); Gouda 9.30 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur leesdienst; 's-Gravenpolder 9.30 en 14.00 en 18.00 uur leesdienst; 's-Gravenzande 9.30 en 15.30 uur ds. Hakvoort; Groningen 10.00 en 16.00 uur ds. Vreugdenhil; Hardinxveld-Giessendam 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Hellevoetsluis 18.00 uur ds. P. Mulder; Hendrik-Ido-Ambacht 10.00 en 16.00 uur ds. Verweij; Hilversum

10.00 en 17.00 uur ds. Hogchem; Hoogvliet 19.00 uur ds. Schot; Houten 11.00 en 16.30 uur ds. v/d Net; Kampen 9.30 en 15.30 uur ds. Kleppe; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.00 uur ds. Moens en 14.00 uur leesdienst; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. P. Blok; Krabbendijke 9.30 en 18.00 uur ds. Verschuure en 14.00 uur leesdienst; Krimpen a/d IJssel 10.00 en 16.30 uur leesdienst; Leerdam 10.00 en 18.00 uur ds. M. Karens; Leiderdorp 10.00 en 16.30 uur ds. Clements; Lelystad 19.00 uur ds. Tuinier; Lisse 10.00 en 16.00 uur ds. Boogaard; Meeuwen 9.30 uur (H.A.) en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Meliskerke 19.00 uur ds. A.B. v/d Heiden; Middelburg-Centrum 9.30 en 18.30 uur ds. Schipper; Middelburg-Zuid 9.30 en 14.00 en 18.30 uur leesdienst; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Moerkapelle 9.30 uur ds. B. v/d Heiden en 19.00 uur ds. Silfhout; Naaldwijk 9.30 uur (H.A.) en 16.00 uur ds. Driessen; Nieuw Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. de Wit; Nieuwerkerk ZLD 9.30 en 15.30 uur ds. Gunst; Nunspeet 15.00 uur ds. Meeuse; Nijkerk 9.30 en 18.30 uur ds. J. Beens; Oosterend- Texel 10.00 en 18.00 uur leesdienst; Oostkapelle 9.30 en 15.00 uur ds. A.B. v/d Heiden; Opheusden 10.00 en 18.30 uur ds. J. Karens; Oud Beijerland 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Ouddorp 9.30 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. J. Karels; Oudemirdum 9.30 en 14.30 uur ds. Vermeij; Poederoyen 9.30 en 18.30 uur ds. Veenendaal; Poortugaal 9.30 en 15.30 uur ds. van Gelder; Poortvliet 10.00 en 18.30 uur ds. Melis; Puttershoek 10.00 en 16.30 uur ds. Baaijens; Rhenen 10.00 en 17.30 uur leesdienst; Ridderkerk 9.30 en 17.00 uur ds. van Aalst; Rijssen-Noord 9.30 en 14.30 en 18.30 uur leesdienst; Rijssen-West 9.30 uur ds. Mol; Rijssen-Zuid 9.30 en 18.30 uur ds. Schreuder en 14.30 uur leesdienst; Rotterdam-Centrum 10.00 en 16.30 uur ds. Schot; Rotterdam-Zuid 10.00 uur ds. P. Mulder en 18.00 uur ds. van Gelder; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 en 17.00 uur ds. Mijnders; Scherpenisse 9.30 en 18.30 uur ds. Brugge en 14.00 uur leesdienst; Scherpenzeel 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Scheveningen 10.00 uur leesdienst; Sint Annaland 14.30 uur ds. Melis; Sint Philipsland 15.00 uur ds. Brugge; Soest 19.00 uur ds. Visscher; Spijkenisse 10.00 uur (H.A.) en 15.30 en 16.00 uur ds. P. Mulder; Stolwijk 15.00 uur dhr. G. Pater; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. C. Harinck; Terwolde-De Vecht 9.30 en 14.30 uur leesdienst; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. de Jongste en 14.30 uur leesdienst; Tricht-Geldermalsen 18.30 uur ds. B. v/d Heiden; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. Mondria; Veen 9.30 en 18.00 uur leesdienst; Veenendaal 9.30 en 17.00 uur ds. Sonneveld; Vlaardingen 9.30 uur (H.A.) en 16.30 uur ds. W. Harinck; Waarde 9.30 en 18.00 uur ds. Hofman en 14.00 uur

leesdienst; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wageningen 10.00 en 18.30 uur ds. van Dieren; Werkendam 11.15 en 18.30 uur leesdienst (in de Geref. Kerk); Westkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. L. Blok en 14.30 uur ds. Schipper; Westzaan 15.30 uur dhr. de Heer; Woerden 10.00 en 18.30 uur leesdienst; Wolphaartsdijk 14.30 uur ds. Tanis; Yerseke 9.30 en 14.00 uur leesdienst en 18.00 uur ds. v/d Poel; Zaandam 9.30 en 19.00 uur dhr. de Heer; Zeist 10.00 uur (H.A.) en 18.30 uur ds. van Eckevelde; Zoetermeer 10.00 en 16.30 uur ds. Zippro; Zwijndrecht 18.00 uur ds. Verweij.

DINSDAG 26 NOVEMBER 2002

Deventer 18.30 uur ds. Kattenberg (dankstond); Dirksland 19.30 uur ds. van Krimpen; Krabbendijke 14.00 uur ds. Verschuure (huw. bev.); Lisse 19.45 uur ds. Silfhout; Nijkerk 19.30 uur ds. J. Beens (bijbellezing); Stad a/h Haringvliet 19.30 uur ds. J. Karels.

WOENSDAG 27 NOVEMBER 2002

(Dankdag)

Aagtekerke 9.30 en 14.30 en 19.00 uur ds. Neele; Goes 9.30 en 14.30 en 18.30 uur ds. Moens; 's-Gravenpolder 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. Schipper; Kamperland 15.00 en 19.00 uur ds. Silfhout; Kapelle-Biezeling 9.30 en 18.30 uur ds. Tanis; Krabbendijke 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. Verschuure; Kruiningen 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Meliskerke 9.30 en 19.00 uur ds. M. Karens en 14.30 uur ds. A.B. v/d Heiden; Middelburg-Centrum 9.30 en 14.00 en 19.00 uur ds. van Dieren; Middelburg-Zuid 9.30 en 14.00 en 19.00 uur ds. van Gelder; Oostkapelle 9.30 en 19.30 uur ds. A.B. v/d Heiden en 15.00 uur ds. J. Karens; Rilland-Bath 9.30 uur leesdienst en 18.30 uur ds. van Eckevelde en 14.00 uur ds. van Eckevelde; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. C. Harinck; Waarde 9.30 en 18.30 uur ds. Hofman; Wemelding 10.00 en 15.00 uur ds. de Jongste; Westkapelle 9.30 uur ds. J. Karels en 18.30 uur ds. B. v/d Heiden en 14.00 uur ds. B. v/d Heiden; Wolphaartsdijk 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. Mondria; Yerseke 9.30 en 14.00 en 18.00 uur ds. Verweij.

WOENSDAG 27 NOVEMBER 2002

Andijk 19.30 uur ds. Veenendaal; Beekbergen 19.30 uur ds. Visscher; Hilversum 19.45 uur ds. Gunst; Melissant 19.30 uur ds. de Jongste; Nunspeet 19.30 uur ds. P. Mulder; Oosterland 19.30 uur ds. van Aalst; Rijssen-Zuid 19.30 uur ds. Schreuder; Rotterdam-Alexanderpolder 19.30 uur ds. J. de Pater; Scherpenzeel 19.30 uur ds. F. Mulder (bijbellezing);

Stolwijk 19.30 uur dhr. de Heer; Veenendaal 19.30 uur ds. Sonneveld (bijbellezing); Westzaan 19.30 uur dhr. G. Pater.

DONDERDAG 28 NOVEMBER 2002

Capelle a/d IJssel-Middelwatering 19.30 uur ds. Silfhout (bijbellezing); Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. Veenendaal; Enkhuizen 19.30 uur dhr. G. Beens; Klaaswaal 19.30 uur ds. Schot; Kootwijkerbroek 19.30 uur ds. P. Blok; Krabbendijke 14.45 uur ds. Verschuure (huw. bev.); Meeuwen 19.30 uur ds. Mondria; Naaldwijk 19.45 uur ds. L. Blok; Oostburg 10.00 en 15.30 uur ds. van Gelder (dankdag); Oosterend- Texel 19.30 uur ds. van Dijk (bijbellezing); Rotterdam-Zuid 19.45 uur ds. Schipper (voor de zending); Terneuzen 15.00 en 19.15 uur ds. C. Harinck (dankdag); Tricht-Geldermalsen 19.30 uur ds. F. Mulder; Wageningen 19.30 uur ds. van Eckevelde (voor de zending).

VRIJDAG 29 NOVEMBER 2002

Veenendaal 14.00 uur ds. Sonneveld (huw. bev.).

EVANGELISATIESAMENKOMSTEN

Alkmaar:

Kerkgebouw 't Wuiver 2-a, Oudorp NH, gem. Alkmaar; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur. Zondag 24 november 10.00 uur de heer G.D. Pas.

Amsterdam:

Evangelist J. Krijgsman; Bij Simon de Looier, Looiersgracht 70; dienst iedere zondag om 10.30 uur. Bijbelcursussen elke dinsdag vanaf 18.30 uur.

Bij Simon de Looier bent u altijd welkom!

Emmen:

Evangelist C. van Drunen; kerkgebouw Prinsesselaan 6-I te Emmen; diensten iedere zondag om 9.30 en 15.30 uur.

Leeuwarden:

Evangelist G. van de Breevaart; Kerk van de Zevende Dags Adventisten, Eeskwerd 1; diensten iedere zondag om 9.30 en 16.00 uur.

Merksem:

Evangelist J. Witte; Prot. Kerk, Oude Barrelei 64; diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur.

Tilburg:

Kerkgebouw Offenbachstraat 105-107. Diensten iedere zondag om 10.00 en 17.00 uur evangelist H.J. van den Boogaard.

U bent hartelijk welkom in de BIJBEL-winkel van dinsdag-zaterdag, tussen 10.00 en 17.00 uur. Offenbachstraat 107.

Advertenties

begrafenisverzorging
T. den Hollander

Begravenissen in Vlaardingen, Rotterdam en omstreken. Opbaar mogelijkheden in een door u gewenst uitvaartcentrum of thuis met koeling. Geen crematies. Dag en nacht bereikbaar.

Mozartlaan 13
5131 ES Vlaardingen
Tel. 010-468 05 09
Fax 010-435 78 12

HOUTSNIJWERK is ook voor U betaalbaar! J. Ockerse snijdt voor elke beurs en elk formaat; bijv. bijbelteksten voor trouw, belijdenis en jubilea. Ook bijbellessenaars. Laat u vrijblijvend voorlichten. **Kraatsweg 17, 6732 EV Harskamp. Tel. 0318 - 456383.**

CANADA BEZOEKERS.
Wij hebben twee bej. woningen te huur in het bej. teh. van de Ger. Gem. te Norwich, Ont.
Inl. tel 001-519-424-9949

Revoke

Voor info bel:
0416-692787
of
078-6930534

Reformatrice Vereniging van Ongewild Kinderloze Echtparen

Zakbijbels met zilveren en gouden slot

Bijbels in Statenvertaling

Een heel bijzonder geschenk voor bijzondere gelegenheden. Aan deze zakbijbels met slot is veel zorg besteed. Formaat 8,6 x 12,4 cm. Met Psalmen, Catechismus en Formulieren.

D32z	in zwartleren band	v 166,-
D34z	idem, met duimgrepen	v 180,-
D32az	in antiek-bruine lederen band	v 197,-
D34az	idem, met duimgrepen	v 212,-
	Zakbijbels met gouden slot vanaf	v 396,-

Ook verkrijgbaar in de boekhandel.

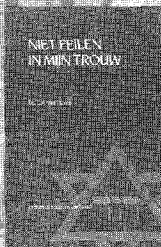
Een uitgebreide kleurenfolder wordt u op verzoek toegezonden.

Gereformeerde Bijbelstichting

Postbus 168, 4140 AD Leerdam, (0345) 61 01 55 - Giro 1.355.824 t.n.v. penningm. GBS Leerdam

Waardevolle uitgaven van Gebr. Koster

NIET FEILEN IN MIJN TROUW
Ds. C. A. van Dieren
Dit is het vijfde deel in de serie "Het leven van David". Israël en Juda staan tegen elkaar op en Seba roept op tot rebellie. Wat komt er ooit van Gods belofte terecht? Maar God feilt niet in Zijn trouw, en daarom mag David in Jeruzalem het koningsschap weer opnemen. Er valt voor jong en oud tal van lessen te leren uit dit tiental preken.
Geb. 167 blz.

€ 14.75

SION VAN GOD BEGEERD
Ds. C. Vogelaar
Acht preken over Hand. 5:38, 39; Matth. 11: 29; 2 Sam. 15: 25, 26; Lev. 26: 11, 12; Joh. 20: 26-29; 1 Thess. 5: 3-6; Joh. 16: 8; Joh. 4: 26.
Deze preken zijn bijzonder geschikt voor gebruik in de leediensten; ze zijn eenvoudig, appellerend en schriftuurlijk-bevindelijk.
Geb. 163 blz.

€ 12.50

GEESTELIJKE GEZANGEN
Ds. W. Schortinghuis
In deze liederen richt ds. Schortinghuis zich vooral tot hen die hun zaligheid op valse gronden trachten te bouwen. Vol liefde waarschuwt hij om niet te rusten voordat men in Christus geborgen is. Deze uitgave is van een muzieknotatie voorzien, waardoor deze liederen nu ook gespeeld en gezongen kunnen worden. Geredigeerd door G. Oosterom.
Geb. 375 blz.

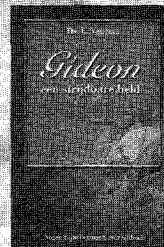
€ 24.95

verschijnt binnenkort

SIMSON, HET ZONNEKIND
Ds. P. Melis
Negen bijbellezingen over Simson, een man met een bijzondere roeping en met een bijzonder ambt. Ook een man met veel onbegrijpelijke zaken in zijn leven: openbare zonden en een licht achten van zijn ambt. Wat blinkt er anders door Simsons leven heen dan het Evangelie van vrije genade?
Geb. 141 blz.

€ 12.50

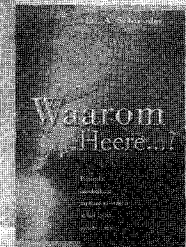
GIDEON, EEN STRIJDBARE HELD
Ds. E. Venema
Negen bijbellezingen over Gideon. De Heere wilde Gideon gebruiken om Israël te verlossen uit de banden van afgoderij en de Midianieten te verslaan. In deze voluit schriftuurlijk-bevindelijke preken worden lijnen getrokken naar onze tijd.
Geb. 141 blz.

€ 11.50

DE HEILIGMAKING
Dr. J. Owen
Deze godvruchtige oudvader heeft niet alleen diep inzicht gehad in het werk van de Heilige Geest, maar ook in de toepassing daarvan in de ziel van de gelovigen. Met recht geschikt voor bezinning en meditatie.
Vertaling: J. de Jager
Geb. 154 blz.

€ 12.50

WAAROM, HEERE...?
Ds. A. Schreuder
Een pastorale handreiking bij waarom-vragen in het leven van de mens. Die vragen klonken ook in het leven van Job, van Rebekka, van Mozes, van het volk Israël, van Gideon, van Ruth, van David, en bevatten waardevolle lessen.
Geb. 140 blz.

€ 9.00

Uitgeverij Boekhandel

GK Gebr. Koster

Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86

verkrigbaar bij de boekhandel

K0363-3011

S.G.Z.Z.H.

Stichting Gereformeerde Zorgcentra Zuid-Holland

Locatie d' Amandelhof

Open dag

Op D.V. zaterdag 23 november wordt in ons zorgcentrum d' Amandelhof, Fluiterlaan 52 te Capelle aan den IJssel een grote verkoping gehouden. De opbrengst van de verkoping zal geheel ten goede komen aan onze bewoners voor o.a. uitbreiding terras.

Wat kunt u allemaal verwachten tijdens de open dag:

- rommelmarkt
- verkoop van boeken, CD's, speelgoed, snoep, fruit en kaas, etc.
- het meten van uw bloeddruk
- diverse stands o.a. de Spaanse Evangelische Zending en de S.D.O.K.
- spelletjes voor de kinderen
- heerlijke hapjes uit eigen keuken, o.a. erwtensoep, oliebollen, slaatjes etc.

Uiteraard is dit slechts een greep uit de activiteiten van deze dag.

Wij nodigen u van harte uit om de open dag te bezoeken om er met elkaar een geslaagde dag van te maken. De open dag duurt van 09.30 tot en met 15.00 uur.

Van de opbrengst van verkopingen van voorgaande jaren hebben wij inmiddels het meubilair in de recreatiezaal vernieuwd.

BEGRAFENISVERZORGING C. W. VADER

DAG EN NACHT BEREIKBAAR
VOOR GEHEEL WALCHEREN

Tarweakker 23 - 4341 MD Arnhemuiden

Wij verzorgen geen crematies.

Tel. 0118-602500 - 0118-412760

Begravenisverzorging Kina

Begravenissen in Capelle a/d IJssel
e.o. D.W. Schipper, tel. 010-458 31 12.
Wij verzorgen geen crematies.

Privé bungalow (6 persoons) bij
Oosterend op TEXEL. Incl. wasma-
chine, magnetron en vloerverwar-
ming. Vanaf € 175,- per week. Bel
Samara: (0222) 31 81 98.

Nog steeds een tekort aan leerkrachten in het Reformatorisch onderwijs in Canada.

De CALVIN CHRISTIAN SCHOOL is een privéschool die uitgaat van drie
Gereformeerde Gemeenten in Alberta, Canada.

Vanwege interne groei is de Calvin Christian School op zoek naar

leerkrachten

die het Reformatorisch onderwijs in Canada willen steunen. De vacatures gelden
zowel voor de basisschool als voor het voortgezet onderwijs.

Leerkrachten en Pabostudenten die geïnteresseerd zijn kunnen schrijven of faxen
naar de secretaris van het schoolbestuur, Mr. Clarence Visser, Box 205, Stirling,
Alberta, Canada, T0K 2E0 Tel: 001 403 756 3354 Fax: 001 403 756 3374.

Voor verdere informatie kunt u bellen naar de contactpersonen in Nederland:
Dhr. J.P. de Wilde, Waddinxveen, tel. 0182 - 613257.

Voor allerlei vragen, e-mail direct naar een leerkracht die ook via een advertentie
in Nederland op de Calvin Christian School les is gaan geven:

henk@telusplanet.net Fax: 001 403 553 3256

of e-mail directeur William Grisnich office@ccschool.ca Fax: 001 403 381 4241

Heden kunnen wij leveren:

ds. Octavius Winslow:
Dagelijks wandelen met God
dagboek tweede druk à € 23,-

Twee nieuwe jeugdboeken

G.M. v.d. Sluis:
Bram Schelling à € 5,-
gebonden, met illustraties
leeftijd vanaf 10 jaar

G.M. v.d. Sluis:
Geen andere goden à € 4,²⁵
gebonden, met illustraties
leeftijd vanaf 10 jaar

Boekhandel-uitgeverij

Van Wijngaarden

Vliegersvelderlaan 15
3771 XE Barneveld
Tel/Fax: 0342-417335

WB

Begravenisonderneming

Voor uitvaartzorg in:

- ◆ Scherpenzeel
- ◆ De Valk-Wekerom
- ◆ Barneveld
- ◆ Amersfoort
- ◆ Veenendaal
- ◆ Renswoude
- ◆ Kootwijkerbroek
- ◆ Woudenberg

Geen crematies

Prinsenlaan 30

3925 BM Scherpenzeel

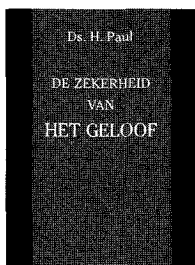
Tel. 033 277 0555

Te huur voor het hele jaar door:
Ruime **vakantiewoning** met 8 slaap-
plaatsen in **Alberta-Canada**, omge-
ving van Lethbridge. Dicht bij Wa-
terton Park en Amerikaanse grens. U
hebt een schitterend uitzicht op de
prairie en de Rocky Mountains.
Voor inlichtingen: 0571-292950.

Van BOEKHANDEL & UITGEVERIJ
Horssen bv

DORPSSTRAAT 100 - 3881 BE PUTTEN
Tel. 0341 36 22 77 Fax 0341 36 20 77

Statenbijbels - Huisbijbels - Kinderbijbels
Kerkbijbels (alles Statenvertaling)
Theologische werken - Dagboeken
Bijbel- en Catechismusverklaringen
Leesboeken voor jong en oud
Voordeelaanbiedingen
Tweedehands en Antiquarisch
Psalm- en Muziekboeken
Bladmuziek (noten en klavarskribo)
CD's en Musicassettes
Boeken- en CD-bonnen
Wens- en Gelegenheidskaarten

Ds. H. Paul
DE ZEKERHEID VAN HET GELOOF
€ 6,90

*Wat wordt er bedoeld met de zekerheid van het geloof?
Is die zekerheid nodig om behouden te worden?
Op welke wijze ontvangt een zondaar deze zekerheid?
Hoe is de verhouding tussen geloof en gevoel?*

Op deze en andere vragen geeft ds. H. Paul pastorale antwoorden vanuit Gods Woord en de belijdenisgeschriften, en citeert hij uit werken van oude schrijvers.

Verkrijgbaar bij:

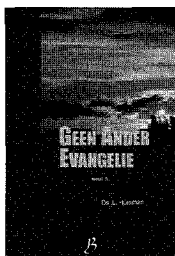
Bestevaer

Scheldestraat 60 - Vlissingen - tel. 0118-431985

Loop eens vaker uw boekhandel binnen

GEEN ANDER EVANGELIE

L.Huisman

Wie dominee Huisman gekend heeft in de jaren dat hij in Nederland werkzaam mocht zijn, weet hoe indringend hij de boodschap van het kruis verkondigde.

Vele neergebogen zielen zijn door zijn indringende prediking opgebeurd. Zelf door de Geest bezielde wist hij ook anderen in gloed te zetten.

Zomaar een fragment uit één van zijn preken:

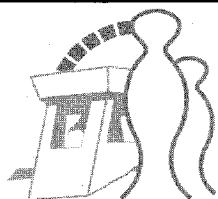
Een prediking "zonder Christus" is niets, maar dan ook niets waard. Een kerk, die niet leeft uit de Bron, verdort. Een prediking zonder Christus is weldra een kerk zonder gelovigen, is een gemeente zonder leven.

128 blz. met harde kaft, prijs € 7,-

Uitgeverij Boekhout
Tel. (0166) 66 38 05
Fax (0166) 66 33 04
E-mail: pieter@boekhout.nl
Internet: www.boekhout.nl

deel 3
nu beschikbaar
verkrijgbaar bij de boekhandel

Vereniging tot het verstrekken van christelijk basisonderwijs op gereformeerde grondslag te Opheusden

Onder de vereniging ressorteren twee scholen onder leiding van een bovenschools directeur.

De Eben-Haëzerschool wordt bezocht door ongeveer 440 leerlingen, verdeeld over 18 groepen, waaronder twee hulpklassen.

De Rehobothschool wordt bezocht door bijna 380 leerlingen, verdeeld over 14 groepen.

Het bestuur van bovengenoemde vereniging roept voor haar beide scholen sollicitanten op voor:

Groepsleerkracht

- Alle groepen zijn bespreekbaar.
- Het betreft vacatures met ingang van het schooljaar 2003-2004 op de beide scholen.
- Sollicitanten dienen bij voorkeur kerkelijk verbonden te zijn aan de (Oud) Gereformeerde Gemeenten (in Nederland).
- Een vrijblijvend bezoek aan de school behoort uiteraard tot de mogelijkheden.

Inlichtingen worden graag verstrekt door de locatie-directeuren: voor de Eben-Haëzerschool, de heer O.J. Dekker, tel. (0488)441457 of (0488)484421 (privé) en voor de Rehobothschool, de heer H. Hille, tel. (0488)443009 of (0488)442815 (privé).

Sollicitaties dienen vóór 6 december 2002 te worden gezonden aan de secretaris van het schoolbestuur, de heer G.G. van Bochove, p/a Postbus 38, 4043 ZG Opheusden.

- Voor een waardige en stijlvolle verzorging van begrafenissen, naar wens van de familie;
  - Geen crematies;
  - Opbaren met kistkoeling in het sterfhuis of in de voor u bekende aula's;
  - Dag en nacht bereikbaar en overal te ontbieden; ook voor de verzorging van de overledene door een gediplomeerde verpleegster.
- AL UW PERSOONLIJKE WENSEN WORDEN DOOR ONS IN ALLE RUST EN VERTROUWELIJK BEHARTIGD.

Begrafenisonderneming de Jongh

Kerkstraat 15a, 4181 AA Waardenburg
Tel. 0418-652039
Reepijzer 5
3371 JC Hardinxveld-Giessendam
Tel. 0184-611154

RST
Zorgverleners

KRAAMZORG

THUIZORG

RST Zorgverleners wil graag helpen in gevallen waar zorg nodig is. De Bijbel is daarbij de maatstaf bij alle werkzaamheden.

In de verschillende soorten van zorg houdt RST Zorgverleners een hoog kwaliteitsniveau aan. In 1999 ontving onze instelling het (kwaliteits)keurmerk van de Landelijke Vereniging voor Thuiszorg.

Identiteit
Kwaliteit!

Tel (0342) 42 23 24

Burg. Kuntzeaan 27-a • Postbus 154
3770 AD Barneveld • Fax (0342) 42 25 50
www.rstzorg.nl • E-mail: info@rstzorg.nl

IN LIEFDEVOLLE HERINNERING...

Uw gedachten over een uniek gedenkteken geven wij gestalte in natuursteen. Vraag naar het fotoboek met vele voorbeelden.

Goes: Ronde Ringbaan-West
Telefoon (0113) 216555

Middelburg: Arnesteinweg 40
Telefoon (0118) 612579

Zoetermeer: Argonstraat 66
Industrieterrein Lansinghage
Telefoon (079) 3615010

Email: info@grafgedenktekens.nl

De 'Redelijke Godsdienst' van W. á Brakel wordt vertaald in de Chinese taal.

Hoeveel deeltjes á 2 euro neemt ú voor uw rekening?

China. 1300 miljoen inwoners (een kwart van de wereldbevolking!). Er wordt een streng communistisch regime uitgeoefend. Godsdienst wordt door de staat gedictieerd in de vrijwel enige geregistreerde kerk, de DrieZelf kerk.

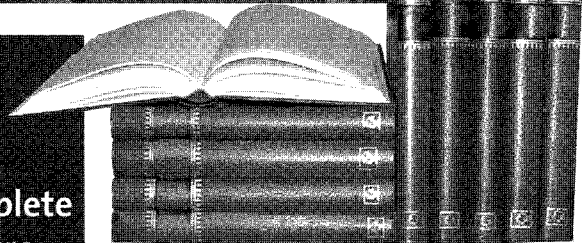
Christenen die gegrepen zijn door de kracht van Gods Woord, zich afscheiden en samenkomen in verborgen huisgemeenten worden nauwlettend gevolgd en zelfs wel vervolgd. Veel voorgangers van die geheime samenkomsten zijn elk ogenblik in gevaar. Tegen alle verdrukkingen in groeien de huisgemeenten evenwel hard!

De nood is groot. De honger naar Gods Woord en daarop gefundeerde geschriften is nog groter. China heeft een Reformatie nooit meegemaakt. Het ontbreekt met name voorgangers aan gedegen, gereformeerde geschriften die wij wellicht in ruime mate in huis hebben. Ze willen schriftuurlijk-bevindelijk prediken.

Stichting Bijbelse Hulpverlening China is reeds 6 jaar actief onder de huisgemeenten. We vertalen, drukken en verspreiden in grote oplagen de schatten uit de (Nadere) Reformatie. We zijn nu halverwege de vertaling van het omvangrijke, standaardwerk van ds. W. á Brakel. U wordt vandaag gevraagd uw medechristenen in nood te helpen in het voorzien van gedegen werken. Opdat de prediking zuiver mag zijn en blijven!

Slechts 2 euro per deeltje in een serie van 10. Neemt u één complete uitgave van 20 euro voor uw rekening?

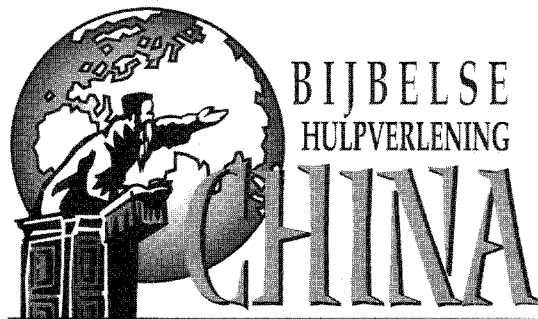
De gehele vertaling van 2.000 pagina's wordt in 10 afzonderlijke deeltjes uitgegeven. Zo kan de

ondergrondse Chinese Reformed Academy reeds in een vroeg stadium met dit lesmateriaal beginnen. Bij de vertaling voegen we ca. 2000 studievragen toe. Omgerekend komt 1 deeltje uit een serie van 10 op 2 euro per stuk. Hoeveel deeltjes neemt u voor uw rekening, opdat de toerusting van huiskerkleiders en gemeenten voortgang kan hebben?

De schatten der Reformatie: nu óók voor China!

Maak uw gift vandaag nog over op **3473.76.029**

o.v.v. Brakelproject China.

Stichting
Bijbelse Hulpverlening China.
Secretariaat:
Diamantweg 47,
3817 GH AMERSFOORT.
Tel. 033-461 9922.
www.chinachristianbooks.nl